

Звіт
про роботу служби (управління) у справах дітей
міської ради за 2024 рік

Робота служби (управління) у справах дітей міської ради спрямована на забезпечення реалізації державної політики щодо захисту прав та інтересів дітей різних категорій, створення сприятливого середовища для їх виховання, навчання, соціального захисту, розвитку сімейних форм виховання, запобігання соціальному сирітству та розвитку ефективної системи забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа.

У своїй діяльності Служба керується Конвенцією ООН про права дитини, Конституцією України, Сімейним кодексом України, законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей», «Про охорону дитинства», «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», «Про житловий фонд соціального призначення», постановами Кабінету Міністрів України від 24.09.2008 року №866 «Питання діяльності органів опіки та піклування, пов'язаної із захистом прав дитини», від 08.10.2008 №905 «Про затвердження Порядку провадження діяльності з усиновлення та здійснення нагляду за дотриманням прав усиновлених дітей», від 01.06.2020 №585 «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах», від 26.04.2002 №564 «Про затвердження Положення про дитячий будинок сімейного типу», від 26.04.2002 №565 «Про затвердження Положення про прийомну сім'ю», від 05 квітня 2017 року № 268 «Про затвердження порядку надання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів», від 20.08.2021 р. № 893 «Деякі питання захисту прав дитини та надання послуги патронату над дитиною», розпорядженнями Кабінету Міністрів України від 09.08.2017 №526-р «Про Національну стратегію реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки та план заходів з реалізації її I етапу», від 01.06.2020 №703-р «Про затвердження плану заходів з реалізації II етапу Національної стратегії реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки» та іншими нормативно-правовими актами, спрямованими на соціальний захист дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також осіб з їх числа.

Одним із найважливіших завдань служби (управління) у справах дітей міської ради є захист прав дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які проживають у сім'ях, де батьки ухиляються від виконання батьківських обов'язків.

Станом на 01 січня 2025 року на обліку служби (управління) перебувало 1157 дітей: 333 дітей, які залишились без батьківського піклування, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування; 160 усиновлених дітей, за



умовами проживання та виховання яких здійснюється нагляд; 664 дитини, які опинилися у складних життєвих обставинах.

Із 325 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які перебувають на первинному обліку служби (управління) у справах дітей, 241 влаштовано під опіку/піклування, 61 виховується в дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях, 19 перебувають у державних дитячих закладах, 3 тимчасово влаштовані в сім'ї родичів/знайомих, 1 перебуває в сім'ї патронатного вихователя.

На території Житомирської міської територіальної громади проживає 136 родин усиновлювачів, у яких виховується 160 дітей, 198 родин опікунів піклувальників, у яких виховується 255 дітей; функціонує 9 дитячих будинків сімейного типу, в яких вихованцями є 55 дітей; 13 прийомних сімей, у яких проживає 21 прийомна дитина.

За звітний період 51 дитина набула статусів дитини-сироти та дитини, позбавленої батьківського піклування, з них до сімейних форм виховання влаштовано 46 дітей.

Упродовж 2024 року з первинного обліку служби знято 56 дітей, з них: досягнення повноліття – 40, усиновлення – 13, встановлення факту батьківства – 1, повернення на виховання до батьків – 2.

У зв'язку із введенням на території України правового режиму воєнного стану в м. Житомирі станом на 01.01.2025 перебуває 14 внутрішньо переміщених родин, у яких виховується 27 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

У квітні 2024 року прийнято рішення виконавчого комітету міської ради про забезпечення функціонування внутрішньо переміщеної прийомної сім'ї. Згодом родина поповнилася двома дітьми, позбавленими батьківського піклування, та перейшла в статус дитячого будинку сімейного типу.

В рамках проекту розвитку інфраструктури в Україні, який запровадив уряд Естонії у 2024 році, майже завершено будівництво трьох будинків для забезпечення функціонування внутрішньо переміщених дитячих будинків сімейного типу.

Станом на 01.01.2025 за межами України перебувало 49 дітей-сиріт, та дітей, позбавлених батьківського піклування, контроль за станом утримання та навчання яких здійснюється засобами телефонного та відеозв'язку.

Упродовж 2024 року 147 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, забезпечено відпочинком та оздоровлено у пришкільних таборах, санаторіях та за кордоном.

Упродовж 2024 року на виконання Меморандуму про співпрацю і партнерство між благодійною організацією «Благодійний фонд «Українська фундація милосердя» та службою (управлінням) у справах дітей міської ради в рамках гуманітарного проекту «Подаруй дитині омріяну подорож» запрошено на відпочинок та оздоровлено у Карпатах 35 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, віком від 7 до 14 років, які перебувають на обліку служби.

В межах спільного проєкту з ГО «Скрина корисних справ» для дітей проведено арт-терапевтичні заняття, а для їхніх законних представників – заняття з елементами тренінгу. Також було придбано та встановлено сучасний спортивний майданчик, дітей в новостворених сім'ях забезпечено ноутбуками, планшетами, принтером, одягом, засобами гігієни та канцелярським приладдям.

У рамках спільного проєкту зі спортивним клубом «ТРХ-клуб Пантера» отримали можливість тренуватися під керівництвом професійних тренерів дівчата від 14-ти до 18-ти років, їх забезпечено необхідним спортивним одягом та інвентарем, що дало можливість комфортно та безпечно займатися спортом.

Службою (управлінням) у справах дітей ведеться реєстр житла та майна дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа віком від 18 до 23 років; здійснюється моніторинг забезпечення житлом осіб, які закінчують навчальні заклади, завершують перебування у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях.

Упродовж 2024 року на квартирний облік громадян, які потребують поліпшення житлових умов та соціальний квартирний облік поставлено 11 дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа.

Враховуючи потребу осіб із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, в забезпеченні соціальним житлом, із комунальної власності міста до житлового фонду соціального призначення переведено одну кімнату в гуртожитку, яку облаштовано та надано особі із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

У травні 2024 року проведено традиційну зустріч керівного складу міської ради з випускниками 11 класів із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. На імпровізованому випускному заході 15 хлопців та дівчат отримали подарунки, квіти та вітальні адреси.

У вересні 2024 року у рамках проведення заходу «Коли сміється дитина – посміхається небо» службою (управлінням) у справах дітей міської ради організовано свято для 40 дітей, які виховуються у сім'ях усиновлювачів, опікунів, піклувальників, прийомних сім'ях та дитячих будинках сімейного типу.

Службою (управлінням) у справах дітей у рамках Всеукраїнської акції «16 днів проти насильства» взято участь у проведенні акції «Кроки до допомоги», проведено лекції, бесіди з учнівською молоддю міста, рейди по відвідуванню сімей, у яких існує ризик вчинення насильства над дітьми, індивідуальні профілактичні бесіди з неповнолітніми, які перебувають на обліку ювенальної превенції та пробації.

До Новорічних та Різдвяних свят організовано привітання дітей, які опинилися у складних життєвих обставинах, та дітей, які виховуються у дитячих будинках сімейного типу, прийомних та патронатних сім'ях.

З метою проведення серед громади міста просвітницької роботи щодо висвітлення пріоритетних напрямків державної політики з питань влаштування у сімейні форми виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, службою розроблено, виготовлено та розповсюджено буклети

відповідної тематики, зазначені вище питання висвітлено у засобах масової інформації.

У результаті проведеної роботи у 2024 році зареєстровано 18 кандидатів в усиновлювачі, 32 особи, які виявили бажання встановити опіку або піклування над дітьми, 4 кандидатів для утворення прийомної сім'ї та подружжя для створення дитячого будинку сімейного типу.

У 2024 році до служби (управління) у справах дітей міської ради подали документи та успішно пройшли первинний відбір 5 кандидатів у патронатні вихователі та їх помічники.

4 патронатних вихователя та їх помічники пройшли відповідне навчання у Житомирському обласному центрі соціальних служб та отримали рекомендації Центру про можливість надання послуги патронату над дитиною.

З трьома патронатними вихователями та їх помічниками укладено договори про надання послуги патронату над дітьми.

На даний час у Житомирській міській територіальній громаді функціонує 4 патронатні сім'ї.

За 2024 рік у сім'ях патронатних вихователів тимчасово перебувало 13 дітей.

Із 664 дітей, які перебувають на обліку служби (управління) у справах дітей як такі, що опинились у складних життєвих обставинах, 88 проживають у 39 сім'ях, де батьки або особи, які їх замінюють, ухиляються від виконання батьківських обов'язків, 8 систематично самовільно залишають постійне місце проживання, 568 зазнали різних видів насильства (у т.ч. діти, яким надано статус постраждалих внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів – 557).

За звітний період до служби надійшло 305 повідомлень щодо неналежного виконання батьками обов'язків по вихованню, утриманню дітей, у тому числі 46 повідомлень щодо ймовірного вчинення насильства та жорстокого поводження з дітьми. За результатами здійснених перевірок 78 дітей з 46 сімей поставлено на облік служби як таких, які опинились у складних життєвих обставинах.

З метою запобігання злочинності, бездоглядності та безпритульності у дитячому середовищі працівниками служби (управління) у справах дітей спільно з працівниками департаменту освіти, Житомирського міського центру соціальних служб міської ради, ювенальної превенції Житомирського відділу ГУНП, управління патрульної поліції в Житомирській області за звітний період проведено 27 профілактичних рейдів по виявленню дітей, які бродяжать, жебракують, скоюють інші протиправні дії, а також по обстеженню умов проживання дітей, які перебувають на обліку служби як такі, що опинились у складних життєвих обставинах.

Під час проведення рейдів з різних причин виявлено 39 дітей. Після з'ясування обставин, що спричинили бездоглядність, у результаті проведеної з сім'ями профілактичної роботи 12 дітей повернуто у родини.

27 дітей, які залишились без піклування батьків, або перебування яких в сім'ях становило загрозу їх життю та здоров'ю, було поміщено до

комунального підприємства «Лікарня №2 ім. В.П. Павлусенка» Житомирської міської ради. Після обстеження та лікування було вирішено питання подальшого влаштування дітей.

З метою запобігання негативним явищам у підлітковому середовищі за звітний період працівниками служби (управління) у справах дітей проведено 54 інформаційно-консультативні лекції, бесіди з учнями навчальних закладів міста на антиалкогольну, антинаркотичну тематику, велася робота, спрямована на пропаганду здорового способу життя, формування у дітей негативного ставлення до вживання наркотичних засобів та психотропних речовин, з учнями та їх батьками широко обговорювалась проблематика виникнення булінгу, знаходження пошуку шляхів подолання даного явища.

Упродовж 2024 року за клопотаннями служби до органів внутрішніх справ 96 батьків притягнуто до адміністративної відповідальності за неналежне виконання батьківських обов'язків.

За звітний період за позовом виконавчого комітету міської ради підготовлено та направлено до суду 16 позовних заяв про позбавлення батьківських прав 20 батьків відносно 23 дітей.

8 батьків з 7 сімей позбавлено батьківських прав відносно 9 дітей, решта справ перебуває на розгляді суду.

Службою (управлінням) у справах дітей здійснюється організаційне забезпечення діяльності комісії з питань захисту прав дитини при виконавчому комітеті міської ради. Упродовж 2024 року відбулось 49 засідань комісії, на яких розглянуто 788 питань.

За звітний період здійснено 1713 обстежень житлово-побутових умов проживання дітей у сім'ях, які перебувають у складних життєвих обставинах, прийомних сім'ях, дитячих будинках сімейного типу, сім'ях усиновлювачів та дітей, які перебувають під опікою, піклуванням тощо.

Розглянуто 427 звернень громадян щодо надання дозволів на вчинення правочинів відносно житла та майна від імені дітей, 173 звернень щодо розв'язання спорів при визначенні місця проживання та участі у вихованні дітей.

З метою захисту інтересів дітей, їх майнових та житлових прав представниками служби взято участь у 954 судових засіданнях, з яких участь представників забезпечено у 80 судових засіданнях у кримінальних справах щодо дітей, які стали жертвами кримінальних злочинів, та неповнолітніх, яким висунуто обвинувачення у скоєнні злочинів.

За звітний період службою (управлінням) у справах дітей підготовлено 1084 проєктів рішень виконавчого комітету міської ради з питань діяльності служби.

Для виконання завдань Програми забезпечення та захисту прав дітей Житомирської міської об'єднаної територіальної громади на 2022-2026 роки у 2024 році виконано ряд заходів, спрямованих на захист прав та інтересів дітей різних категорій, зокрема дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа та дітей, які опинились у складних життєвих

обставинах, створення безпечного та сприятливого середовища для виховання, навчання, соціального захисту дітей, розвиток сімейних форм виховання, за пріоритетності національного усиновлення, запобігання соціальному сирітству.

Упродовж 2024 року дітям, які перебувають на обліку служби, надавалася гуманітарна допомога, сформована відповідно до першочергових та вікових потреб дітей: продукти харчування, засоби гігієни, одяг, взуття, шкільне приладдя (канцелярські товари, рюкзаки тощо).